

Löa-Bladet

LOKALNYHETER FRÅN LÖABYGDEN

NR 2 2024

Många tomtar har hon, men inga på loftet

I höst flyttar Maud och Bengt Råstock. Efter drygt 60 år i Löa överger de byn och flyttar till ett 65 + boende i Hovsta. En bra lägenhet i fina områden passande för hundpromenader. Dessutom kommer de närmare dottern Carola som också bor i Hovsta. Jesper Arvidsson och Vilma Dahls väntar ivrigt på att få överta huset i Löa, som byggdes 1970.

En alldeles enkel flytt blir det kanske inte även om hunden Bilbo och de två katterna kan följa med. Men för tillfället bor också 800 tomtar i Löahuset tillsammans med kopiösa mängder kycklingar, tuppar, skålar, prylar av allehanda slag, skärp, kläder och böcker. Maud är, säger hon själv, en hamster. Hon har samlat på sig en del under åren, aldrig slängt någonting.

För många Löabor är Maud Råstock mest ett kakmonster, eller i alla fall en kakmoster. Behövs det fikabröd till årsmöten eller sammankomster av olika slag har Maud alltid ställt upp och bakat.

– Jag tycker att alla alltid ska hjälpa till, det blir trevligare då, säger Maud.

Och hon har minsann inte bara bakat. Att fixa, ordna, ta reda på, komma med idéer och arrangera är sådant hon tycks ha gjort i hela livet.

Fotbollstjej

Hon föddes i Hardemo utanför Kumla och såg snart till att även tjejer fick sparka boll och ha fotbollsturneringar där. Vilket väl inte hörde till vanlighe-

terna då. Som medlem i SLU (Sveriges Landsbygdsungdom) ordnade hon studiecirklar av olika slag, i klädsömnad, knyppling och fotografering.

– Jag kunde inte mycket om fotografi, men en gång lyckades jag ta en bild på mig själv, där jag blev tre, så att jag kunde säga att jag var trilling. Ganska kul, men jag vet inte hur jag gjorde.

Maud var även med i Kumlarevyn och jobbade på Kumla byggvaror.

Kopparberg

Efter giftemål med Bengt 1962 blev det flytt till Kopparberg, ingen storstad precis, men båda makarna längtade ut till

(Forts på sid 3)

Österby till salu

Sidan 5

Löa Skola lever vidare

Sidan 6

Vi kan räkna med nytt kafé i Ljungbergska!!

Sidan 7

Ny säsong för Perssons Magasin

Sidan 8

Historien om Björknäs

Sidan 9

Löadagen och Loppis

Sista sidan

Flyttbladet?

Det var värst vad det har flyttats ut, in och om i byn den senaste tiden. Redaktionen funderade nästan på att döpa om Löa-Bladet till Flyttbladet. Men så blir det inte. Även om några flyttlass har gått (eller kommer att gå) hit eller dit så är det mesta som vanligt i Löa.

Och sidorna i Löa-Bladet blir alltför för att vi ska få plats att berätta om allt som har hänt och kommer att hända. Nu sätter vi stopp i alla fall. Tolv sidor får räcka. Har vi missat någon av sommarens aktiviteter, får ni väl kolla på Löabloggen. Eller så får det måhända bli ett nytt blad till hösten.

Huruvida det blir någon gemensam plats för stångresning och midsommarlekar vet vi inte än, men var och en får väl se till att få en

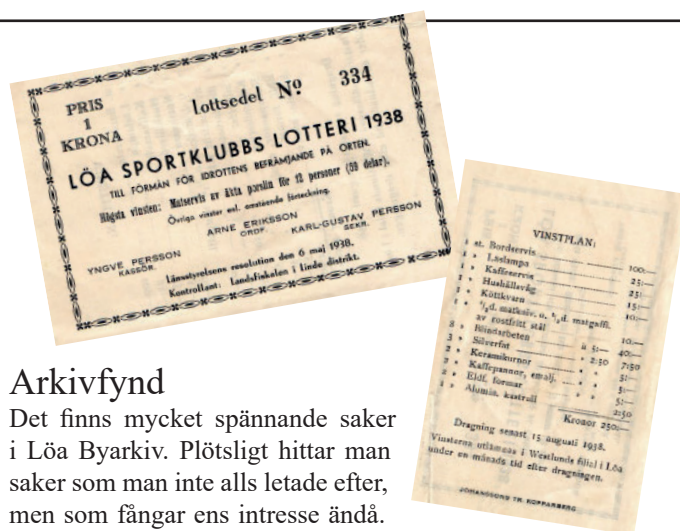
GLAD MIDSOMMAR

i vilket fall som helst. Blommor och sill eller vad man nu vill!

15 juni 2024

Annan midsommarmat

Vill man inte äta sill på midsommardagen kanske en pizza kunde passa. Bäcktorps gård har öppet den 22 juni kl 12 -17. Ta med eller ät där. Torparn, Patron, Pigan eller Margareta finns att beställa på tel 070 583 20 52. Du kan också beställa nötkött till i höst.

Arkivfynd

Det finns mycket spännande saker i Löa Byarkiv. Plötsligt hittar man saker som man inte alls letade efter, men som fångar ens intresse ändå.

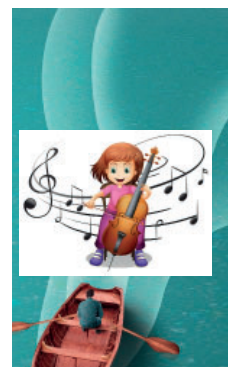
En lott från Löa Sportklubb 1938 t ex. Förmodligen ingen vinstlott, men man kan förundras över vad man kunde vinna då för ett lottpreis på 1 krona. En matservis i 59 delar, värd 100 kr! En kaffeservis, hushållsvåg, köttkvarn, silverfat, eldfasta formor med mera. Om någon Löafamilj vann servisen och har den kvar, får ni gärna höra av er till Löa-Bladet!

Annat vi senast fastnade för i arkivet är en bok från 1858, som lovar sin läsare att på 6 månader lära sig att läsa, skriva och tala det tyska språket enligt professor H G Ollendorffs metod!! Måne den metoden skulle fungera på moderna skolbarn också?

Årets båtkarneval får temat musik!

Det blir lite spännande att höra hur det kommer att låta på ån, lördagen 27 juli.

Anmälan vid bron som vanligt från kl 16. Så får de olika ekipagen flyta ut med orkestrar eller rockband eller vad de nu har ombord kl 17.

Löa-Bladet

en tidning för Löa med omnejd
Utgiven av Löa Hembygdsförening

ISSN 2003-1262

Redaktion:

Stina Gottliebsson, Missionshuset,
070 676 09 07

stina.gottliebsson@telia.com

Susanne Forsberg, Norrby, 070 473 17 27

norrby.sf@gmail.com

Line Åby Hedenius, 070 281 07 00

linehedenius@hotmail.com

(Forts fr sid 1)

landsbygden igen. Så året därpå blev det flytt till Löa, där de då fick bo i en lärarbostad.

Löa Unga Mammor

Skola fanns ju i Löa, inget dagis eller förskola, men många småbarnsmammor som gärna ville att de små skulle ha någonstans att leka och träffas. Det blev några träffar hemma hos Ing-Marie Larsson, men sedan kom man på att man kunde vara i föreningslokalen i källaren till pensionärshemmet några förmiddagstimmar varje måndag. Alla pensionärer gillade inte ljudet från källaren de där timmarna. Men föreningen LUM Löa Unga Mammor var i alla fall bildad (1970) med Ing-Marie som första ordförande.

Och Löa Unga Ungar fick vara med om mycket roligt med fotbollsträning, lekar och utflykter. Mammorna kunde tillsammans diskutera hur man bäst skulle aktivitera de små och uppmuntra deras fantasi och skaparlust.

Strid om förskola

Ett par år senare blev Löas sexåringar välkomna till parklekens förskola i Ramsberg tillsammans med andra barn från norra delen av Lindesbergs kommun. Fyra dagar i veckan tre timmar varje gång uppskattades av både barn och föräldrar och det gick bra för en ledarin-

— Hade vi inte bråkat hade vi aldrig fått som vi hade velat, de hade beslutat allt ovanför våra huvuden, säger Maud Råstock, en av initiativtagarna till mammornas protestaktion.

Ramsbergs-mammorna är nöjda nu

— Våra protester hjälpte! Det säger mammorna som deltog i protestaktionen mot att parkleksverksamheten i Ramsberg skulle läggas ner till årsskiftet 73/74. Parkleken i Ramsberg är fortfarande igång fyra dagar i veckan. Vid årsskiftet skulle den nuvarande verksamheten förändras och läggas på tre dagar i veckan med fem timmar per dag. — SIDAN 6 —

Det blev inget rött hus med vita knutar när Bengt och Maud byggde i Löa. För 1970 var det mexitegel som gällde. De flesta nya hus byggdes i mexitegel då. Det var reklambyrå A-byrå i Örebro, som hittat på namnet som skulle ge en koppling till varmare breddgrader och solvita väggar. Det var ju charterresornas tid! Förvisso ett annorlunda hus bland Löas bergsmansgårdar, men visst är det snyggt med härliga verandor och gillestuga och bastu i källaren. Fast stort, mycket att damma, många golv att dammsuga och våttorka och gräs och rabatter att hålla ordning på. Det ska bli skönt att flytta tycker både Bengt och Maud. Mycket skönt också att veta att huset kommer att bli väl omhändertaget av Jesper och Vilma. (Numera tillverkas inte mexitegel längre.)

na att aktivitera 16 barn under den tiden. Men när kommunen ett år senare ville ändra verksamheten till en förskola som skulle vara öppen tre dagar i veckan fem timmar varje gång blev det protester.

— Det blir alldeles för många timmar för barnen som ska bussas till Ramsberg också, menade mammorna med Maud Råstock i spetsen.

Mammorna vann

Det blev en häftig debatt, som nu finns bevarad som tidningsurklipp från Bergslagsposten. Maud skrev skrivelser och härjade med socialchefen Pentti Varg (som nog egentligen hette Andersson i efternamn) och sociala centralnämndens ordförande Harry Gustafsson. Hon ringde till Lisbeth Palme, som höll med om att sex timmar borta från hemmet utan mat och vila blir för mycket för så små barn. Protesterna lönade sig till sist. Parklekens förskola fick fortsätta fyra dagar i veckan tre timmar om dagen.

Löaboden

Maud fick ägna sin energi åt något nytt. Till allting annat är hon en god nasare. Att sälja saker, det är kul det! Hon har cyklat omkring och sålt försäkringar. Hon har kört runt och sålt smink och kläder. När hon kom till Borås och Algots

köpte hon in ett parti dam- och herrkläder.

— Det blev lite mer än vad jag tänkt mig och så kom Löaboden igång.

Löaborna hade förstås ingenting emot att få en välsorterad klädbutik i byn och barnen hade ingenting emot att följa med till Löaboden. Maud hade fixat, så att hon kunde spela in Kalle Anka och andra barnprogram, som barnen kunde sitta och titta på medan föräldrarna provade kläder.

Forts>

Trivselfixare

Trivseln i Löa betydde fortsatt mycket för Maud. Det fanns alltid roliga aktiviteter att ordna. LUM mot utvalt knattelag drog stor publik till fotbollsplan, särskilt den gång Maud hade lyckats få dit Orvar Bergmark som domare. Knattarna vann med 6-0! Hur det gick den gång LUM skulle spela mot ett damlag, som bestod av utklädda herrar har vi ingen uppgift om. Men många lär med stor förtjusning minnas Arne Ericsson, som spelade i lång klänning och blev förunderligt lik sin mor.

Modeshow med rockmusik i lokalen var annat uppskattat och många minns säkert än att Maud lyckades få Sven-Ingvars att ta en sväng ner till Löa och uppträda, när de ändå var i Brusala.

Fast inbjudna kändisar behövdes inte som dragplåster för en Trivselkväll i Löa. Här fanns (och finns) lokala förmågor, så att det räcker. Torbjörn Birging, Nille Gerdtsen och Hugo Andersson (senare Söderlöf) kunde bli husband, Jeff Irvine spelade både gitarr och banjo och och tre generationer Ericsson – Arne, Anders och Ulrika – sjöng.

– Det är bredd på kulturlivet i Löa, kommenterade Bergslagsposten.

Grönboda, Rällsögården ....

När Barbro Gerdtsen och Karin Ardesjö tagit över Löaboden och flyttat klädbuti-

ken till Ljungbergsa huset 1983 ägnade sig Maud en tid åt Malungs Skinnbutik i Lindesberg och att jobba på Grönboda och en kort tid också på Rällsögården, som då var alkoholistanstalt. Att hålla de intagna borta från önskade inköp i Kopparberg när en busstur gick dit på lördagar blev dock snart för svårt.

...och mattant

När Löa Friskola startade sin verksamhet höstterminen 1993 blev Maud Råstock mattant. En trevlig tid med fina Löabarn, tycker hon. Att barnen skulle få vara med och komma med förslag till matsedeln var självklart.

– Det blev förstås inte alltid det som alla barn tyckte om ändå och jag tvingade ingen att äta, men jag tyckte att alla skulle smaka lite grand i alla fall och

komma med en kommentar. Det fungerade.

”Det här var inte så gott som jag trodde” eller ”jag älskar inte precis den här maten” låter ju trevligare än ”fy vad äckligt det här vill jag inte ha!”

Blev det stökigt i matkön fick Maud strax lugn i ledet genom att säga ”bråkar ni kommer jag och kramar om er och pussar er mitt på mun!”

– Efter en tid vid grytorna insåg jag att jag faktiskt inte hade tillräcklig kunskap om näringslära och om allergier och sådant och kände mig inte helt kompetent som mattant.

Det är inte helt lätt att hänga med i allt som Maud arbetat med och arrangerat genom åren. Men uppenbarligen har hon haft ett rikt och varierat liv.

Nu väntar tomtarna. Ska alla 800 få följa med till Hovsta? Eller kommer en del av dem hitta ett nytt hem någon annan stans. Det återstår att se.

Inte än men snart

Snart ska det kommunala vattnet till Östra Löa komma från Vasselhyttan. De befintliga vattenreservoarerna nere vid reningsverket i Löa ska byggas in i ett litet rött hus. Det skrev vi i förra numret av Löa-Bladet och många gånger dessförinnan. Hinner vi inte få en bild till detta nummer hur det kommer att se ut, får vi väl ta det i nästa.

För på gång är det i alla fall. Bram Corthals på Samhällsbyggnadsförvaltningen väntar bara på ett bygglov. Bekymret är att om vattennivån i ån stiger för mycket kan det rinna in i det nya huset. Och vatten utanför vattenreservoarerna är inte bra.

Cort hals tror fortfarande att bygglovet ska komma, om inte före, så i alla fall under sommaren. Och sedan ska vattenverket på skolgården kunna tas bort och vattnet strömma i en slang från Vasselhyttan till kranarna i Löa. Löa-Bladet fortsätter att hålla tummarna.

Ännu en Löagård till salu

Det finns flyttplaner lite här och var i byn nu. Österby ligger ute på Hemnet för försäljning, Fast Thomas Jezek tycker att det är lite för tidigt att berätta närmare om kommande planer. Det kan dröja ett år ännu.

– Gården är inte såld och vi vet faktiskt inte än vart vi ska flytta. Skulle vi hitta ett hus i Löa skulle vi nog köpa det. Vi vill gärna bo kvar i byn.

Hemnets beskrivning låter mycket lockande: Hästgård i mycket bra skick i Löa. Totalt finns 11 st eldstäder, varav 7 st kakelugnar i mangårdsbyggnaden och 2 st i flygeln. Här finns goda möjligheter för generationsboende. Gården är i sin helhet mycket välkött. Gångavstånd till flera sjöar, friskola samt sommarcafé.

Gården förenar både häst- samt motorintresse då det finns ett mycket fint stall samt goda utrymmen för verkstad. Kök, fikarum, dusch/wc/tvättstuga finns också i ekonomibyggnaden.

Ca 1 timmes resväg till skidanläggningar i Romme och Säfsen. Ca 10 minuter till golfbana i Stjärnfors.

Avskiftat från Bankens

Det 85 bilderna som hör till visar också ett otroligt vackert och modernt hem. Den tjugiga interiören gör det nästan svårt att tro att huset byggdes på 1700-talet, vilket Hemnet påstår. Så är det nog inte heller. Österby kom till i samband med enskiftet 1820.

Åkermark som hörde till Bankgården (eller Bankens) hade, liksom vid andra gårdar, splittrats vid arv och andra ägodelningar i så små åkertegar att jordbruket var svårt att sköta. Vid enskiftet samlades de små tegarna till större åkrar och fördelades på ett bättre sätt.

Så såg det ut från början

Mer utrymme med brutet tak

En dotter, Gustava, på Bankens fick den mark som kom att bli Österby och byggde ett hus där, aaltså tidigast 1820.

I slutet av 1800 utökades boytan genom att taket lyftes och gjordes om till ett brutet sadeltak. Därmed blev det rum med god takhöjd även på tredje våningen.

Pensionat

Mer utrymme kom väl till pass när gården gjordes om till pensionat på 1930-talet. Fru Ester Ericsson står som innehavare av pensionatet i den lilla broschyren, som också berättar att det var öppet juni till 1 september samt 22 dec - 15 jan. Här fanns 9 rum med 15 bäddar i stora huset och 4 rum med 6 bäddar i annexet. Sällskapsrum, piano, elektriskt ljus, badrum WC, 500 meter till sjö. Tillfälle till jakt och fiske. Roddbåt, bil, garage.

Utflykter kunde anordnas enligt gästernas önskan i den vackra Bergslagen.

Man behöver bara läsa matsedeln med riklig, vällagad husmanskost, för att bli mätt för flera dagar. Mjölken kom förstas från reaktionsfria djur ur egen ladugård. Ett riktigt semesterparadis kan man tro, särskilt för gäster från Stockholm. Att bo i huvudbyggnaden kostade 5:50 kr per dag eller 130 kr i månaden. I annexet 4:75 kr per dag eller 125 kr i månaden. Pensionatsverksamheten upphörde någon gång på 1940-talet.

Släktgård

Österby är en gård där många Löabor än idag hittar sina släktrötter. Ester Ericsson var gift med Anders Ericsson, farmor och farfar till Anders Ericsson och mormor och morfar till Margareta Gustafsson båda med syskon och följande generationer i byn.

Thomas Jezek med familj köpte gården och flyttade in 2006. Det fanns inga mjölkkor kvar i ladugården då, varken på Österby eller någon annan gård i Löa. Saker och ting förändras.

Men hästar fanns på flera håll i byn. Dock inga som sprang så rysligt fort som Food Money, som Thomas och hans far Björn efter ett par år fyndade på Blocket. Det är inte var dag man fyndar en häst, som kan trava in flera miljoner åt sin ägare. Men det händer.

Nu har Food Money slutat sina dagar och inga hästar eller andra djur finns kvar på Österby. Som ändå kan betecknas som hästgård med fint stall och andra välskötta utrymmen. Löa-Bladet anar att det småningom kan bli en intervju med en nyinflyttad stadsfamilj, som vill pröva på ett nytt liv på landsbygden och som inte tvekat om att köpa en gård för 6 miljoner kronor. Välkomna!

Emma Elvenäs, Anna-Carin Wallenstein, Emil Persson, Fanny Arvidsson, Anders Nordin, Sofia Karlsson samt Anna Holfve Björkgren, som pga sjukdom deltog i årsmötet via telefon, är en hårt arbetande styrelse för Löa skolförening.

Goda krafter styr Löa Skola...

Det var ett tufft företag Löa tog på sig 1993. Föräldrakooperativ och friskola var inte vad Löaborna i första hand hade tänkt sig när de protesterade mot Lindesbergs kommuns förslag att lägga ner ett antal byskolor. Men det var ju så det blev. Trettioåttio elever, varav nio 6-åringar i förskoleklass, tre heltidsanställda lärare, en nyinköpt skolbuss och eget kök med kokerska på halvtid.

Fullt acceptabel ekonomi

Klas Gustafsson, som var ordförande för den nybildade skolföreningen, var nöjd med den skolpeng som man då fick.

– Vi badar inte i pengar, men vi har en fullt acceptabel ekonomi.

Tiderna har mörknat och ekonomin kärvat några gånger under det trettio år som gått sedan dess. Men med goda krafter i skolans ledning och skolföreningens styrelse har det rätt upp sig.

Aktiebolag

När Skolföreningen i februari 1999 beslutade att sälja skolhuset var det till ett då nybildat aktiebolag, Löa Skollag AB. Syftet med det nybildade fastighetsbolaget (som senare kom att ändra namn till Löa Bostäder AB, Löbo) var inte i första hand att ge aktieägarna någon vinst, utan att tillhandahålla skollokaler medan skolföreningen helt kunde ägna sig åt undervisningsverksamheten. Vinsten för alla var att det finns en skola i Löa. Samarbetet mellan skolan och Löbo gick bra. Skolverksamheten har utvecklats.

Lokalerna byggts ut, elevantalet ökat, kvaliteten förbättrats, ekonomin fungerat. Även om det som sagt funnits tider då pengarna inte riktigt räckt till.

Det födes för få barn

Vid föreningens årsstämma i början av juni noterades att det stora problemet nu är att elevantalet inte räcker till. Det föds för få barn helt enkelt. Inte bara i Löa, utan i hela Lindesbergs kommun, liksom i Ljusnarsberg och i alla byar runt omkring.

Det är säkert inte roligt för en kommun heller att lägga ner en skola, men det blir mer påtagligt i en liten by som Löa. Här finns en jättefin skola, man kan inte bara krympa lokalerna och anpassa dem efter antalet elever. Men skolpengen anpassas efter antalet elever och inte efter lokalernas storlek.

Skolan har haft över 110 elever och förskolan 40. Siffror som nu har minskat till 89 och 35.

Nya krav på kvaliteten

Det är sådant som skolans ledning och skolföreningens styrelse nu har att ta ställning till. Man kan inte bara stänga av vissa utrymmen och slippa betala för dem och att minska kostnaden för själva skolverksamheten är inte heller lätt. Skolverket (eller vem det nu är?) ställer nya krav på kvaliteten, vilken typ av läromedel som ska finnas i vår digitala verklighet, vilken typ av skolmat eleverna ska få och annat sådant. Tjänster för elevhälsan måste hyras in.

Kostnaden för vikarier har kunnat minska genom gott samarbete med befinnlig personal. Elevernas vårdnadshavare engageras i två storstädningar och två utearbetsdagar, men skolan märker sorgligt nog liksom de flesta föreningar att medlemmarnas engagemang och självklara vilja att hjälpa till med olika saker mattats genom åren. Det är sådant som föreningens styrelse vill försöka få bättre fart på igen.

Hur få in mer pengar?

Men det riktigt svåra är förstås att få in mer pengar. Fler medlemmar i Löa skola ekonomisk förening är välkomna. Man behöver inte ha barn i skolan för att vara med i den föreningen. På årsstämman nu diskuterades möjligheten att få medlemmar att betala lite mer än den årliga medlemsavgiften. Det är naturligtvis helt frivilligt för dem som så önskar. Kanske skulle det kunna gå att få aktieägarna i Löbo att betala något extra också. Får man ingen vinst kan man väl lämna ett extra bidrag istället?

Som vi berättade i förra Löa-Bladet avled plötsligt skolans rektor efter bara en månads anställning. Rektorstjänsten har utannonserats och ett par ansökningar har kommit in. Men Löa-Bladet får nog vänta till nästa nummer med en presentation av den nya rektorn.

... och Löbo hjälper till

Förslaget på Löa Skolas årsstämma att man ska ålägga aktieägarna i Löbo att betala lite mer, vann inget gehör på Löbos årsstämma. Men självklart är frivilliga bidrag välkomna och Löbo fortsätter att på alla möjliga sätt stötta skolan, såsom det var tänkt från början. Nu gäller att man tillsammans diskuterar hur man på bästa sätt kan anpassa verksamheten till en lägre ekonomi och hur man på bästa sätt ska anpassa ekonomin till verksamheten.

Kostnaderna för fastigheterna har hela tiden legat på Löbo, som genom åren också tagit på sig allt mer kostnader, bl a för el och drivmedel till skolbussarna. En stor kostnad under det gångna året blev den vattenskada som drabbade fritidshemmet både utvändigt och invändigt, sedan ett dräneringsrör gått sönder.

Forts ►

Ingen höjd hyra

Den hyra skolföreningen betalar för skollakalerna har inte justerats på sex år. En lägenhet i ett av Löbos parhus har hyrts som rektorsexpedition sedan 2018. Skolan har nu sagt upp den lägenheten.

En förhoppning är att Samhällsbyggnadsförvaltningen ska få klart med vatten från Vasselhyttan till Östra Löa under sommaren och att vattenverket på skolgården därmed kan tas bort. Därmed skulle det också bli tillåtet att gräva/borra för bergsvärme i anslutning till skolan och kostnaden för uppvärmning kraftigt minska.

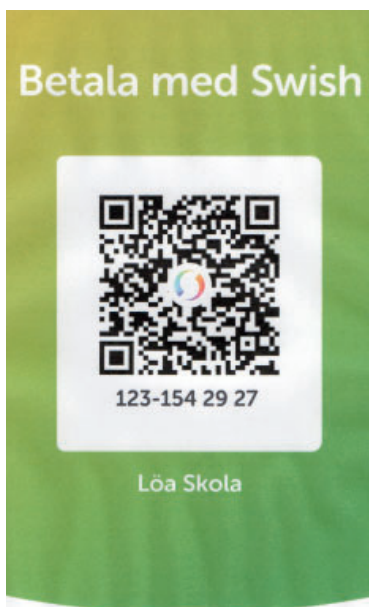
Någon utdelning till aktieägarna i Löa Bostäder AB har inte skett på flera år och även under det gångna verksamhetsåret har styrelsens ambition istället varit att minska den totala låneskulden.

Som vanligt

Löbo har inga anställda och några arvoden till styrelsens ledamöter utgår inte. Löa-Bladet har många gånger förr skrivit om skolan och Löbo. Och faktum är att vi ofta skrivit på precis samma sätt. Berättat om viss oro för det ekonomiska läget, samtidigt som vi noterat att de krafter som styr skolan och Löbo håller god koll. Så har det varit i 30 år nu!

Löbos styrelseordförande Linn Sander hade av sagt sig omval vid årets stämma. Ny ordförande blir Oa Hofve, som tidigare varit ordförande i både skolan och Löbo. Vi kan nog notera en gång till att de krafter som styr skolan och Löbo håller god koll.

De som vill ge en hjälpande summa till skolan kan använda denna kod och swishnummer.

Petra, Daniel och Linnea blir nästa ägare av Ljungbergs. Så Å-Kafét byter möjligen namn till Sjölanders. För ev undrande kan Löa-Bladet avslöja att Petras frisyr är helt självvald av praktiska skäl. Så oerhört skönt att slippa såväl hårtork som kam!

Nya kaféägare

Jo, vi kan hoppas på att Annas Kafé eller något åt det hållet blir kvar!! Hurra, ropar väl de flesta i Löa.

Det är inte helt klar än, men Peter Jelvin och Petra Sjölander har i alla fall tagit i hand på saken. Petra kommer att köpa Ljungbergska huset av Peter och har stora planer för vad som ska hända där sedan.

Petras make Daniel och dottern Linnea tycks också med stor glädje se fram emot de förändringar, som snart ska "drabba" familjen. Petra jobbar som administratör inom polismyndigheten i Uppsala, Daniel är ingenjör och jobbar för FMV och Linnea går ut som student från Bager- och konditoriprogrammet nästa år. Och har ingenting emot att förlägga sin yrkesverkamhet till Löa sedan. Familjen bor i Stockholm, men har i flera år tillbringat somrar och semestrar i den gamla banvaktstugan i Gruvberg.

Så helt främmande för Löa är de inte heller. De har nog tittat med lite lystna ögon på Å-Kafét då och då. Petra och Linnea har ett par gånger jobbat i kaféet på Perssons Magasin och Petra har också hjälpt till med affischer och reklam för Hyttans Hemligheter.

Många planer att förverkliga

Petra är väldigt ivrig på att allt ska bli klart, så att hon kan komma igång med att förverkliga alla de planer hon har. Daniel säger att han tycker om att snickra och ta hand om gamla hus, vilket ju inte är helt fel i detta läge. Dessutom är han intresserad av bygdehistoria, vilket hembygdsföreningen får lägga på minnet.

Sportklubben kan också notera att det här inte är någon stillasittande familj. Daniel sprang Stockholm Maraton i våras. Och visst kom han i mål, även om det var rysligt varmt! Maraton är ju trevligt också, eftersom det kan springas i många olika länder. Petra har sprungit i Japan. Det är så många som vill vara med att springa där att platserna lottas ut.

Bagare i släkten

För kafédrivande har Petra enligt Daniel inte bara själv goda kunskaper, hennes släktsaga passar väl in i bilden också. Mamma och mormor jobbade båda på bageri och farmor visste hur både bullar och sju sorters kakor skulle bli till. Det var inte bara kaffe på fikastunderna i den familjen! Och om tillfälle ges fixar Petra gärna en bröllopstårta.

– Jag har ingen utbildning i tårtbakning, men man kommer långt med ett intresse.

Forts ►

Melodikryss och pensionat?

Så visst blir det ett kafé i Ljungbergska igen. Men planerna går längre än så. Här kommer säkert att serveras mat också och i Petras planer finns trevliga kvällar med mat och musik. Eller kanske Löaborna vill träffas på lördagsförmiddagarna och dricka kaffe och lösa Melodikrysset tillsammans? Det finns möjlighet att inreda vinden och få plats med fler sängar, så tankarna på ett pensionat finns också. På sikt i alla fall. Till denna sommar blir nog ingenting klart.

Nu gäller det först att planera och fundera, höra sig för vad Löaborna förväntar sig, få nödvändiga tillstånd, söka bygglov och få fler nödvändiga tillstånd. Närmast på programmet – kanske i augusti eller september – står en inflyttningsfest, för alla i byn.

– Vi har nog ingen servering i sommar, men alla som vill får naturligtvis gärna titta in och säga hej i alla fall, hälsar Petra.

Magasinet blir kvar

Det blir en ny säsong på Perssens Magasin.

– Livet går vidare även om det aldrig blir som förut, säger Eva Persson och säkert är vi många som tror att Carl-Eric är glad åt det, även om han inte finns med oss längre.

Det låter, när Eva berättar, som om det mesta faktiskt blir som förut. Konsthantverk, loppis, galleri, gubbdagis, Signes matkällare, Evas trädgårdsbod, kafé förstås och bed and breakfast.

Anställda ungdomar

Eva driver allting själv med hjälp av Towe Dam och ett flertal anställda ungdomar. Det blir mycket för Eva att göra, men hon hoppas redan nu på att det blir fler säsonger framöver.

Premiär blir det i år den 15-16 juni och

efter midsommar håller magasinet öppet onsdag-söndag fram till den 11 augusti och därefter två helger till i augusti. Öppettider kl 11 – 16. Planer finns också för en avslutningshelg med eventuell Rea den 7-8 september. Det blir en lite kortare säsong än tidigare, men Perssens Magasin kommer även att vara engagerat i evenemang som Kulturglimtar, Löadagen, Bergslagens Loppishelg och Tusen trädgårdar.

Inget alkoholtillstånd

Tyvärr blir det inget glas vin till kaféets goda mackor och pajer. Alkoholtillståndet försvann med Carl-Eric.

– Jag skulle ha meddelat kommunen senast tre månader efter dödsfallet för att få behålla tillståndet, berättar Eva. Jag kunde ha begärt ett nytt tillstånd, men då hade jag fått betala 10 000 kr igen, det ville jag inte.

Men hon vill gärna att alla Löabor och kunder sprider goda ord och gör bra reklam för Perssens Magasin. Och har någon goda nya idéer att komma med lyssnar hon gärna.

Stämman med ränna

Den ruttna vattenrännan vid hyttan har förnyats. Nu återstår bara att tjära rännan, innan vattnet kan släppas på och vattenhjulet börja snurra. Inte för att där ska göras järn igen, men hyttan är ett kulturminne och besökande turister ska kunna få klara besked om vad vattnet en gång betydde för järnframställningen.

Att renovera en vattenränna är inte gratis. Bland hyttelagets totala kostnader på sammanlagt 806 500 kr för 2023 finns 640 000 kr med för rännan. Sökta bidrag från länsstyrelsen har inte beviljats.

Som tur är har Hyttelaget, till skillnad från många andra föreningar, inte särskilt ont om pengar.

Enligt årsboks slutet för 2023 har hyttelaget tillgångar (konton, fonder och aktier) på 4 940 716,99 kr.

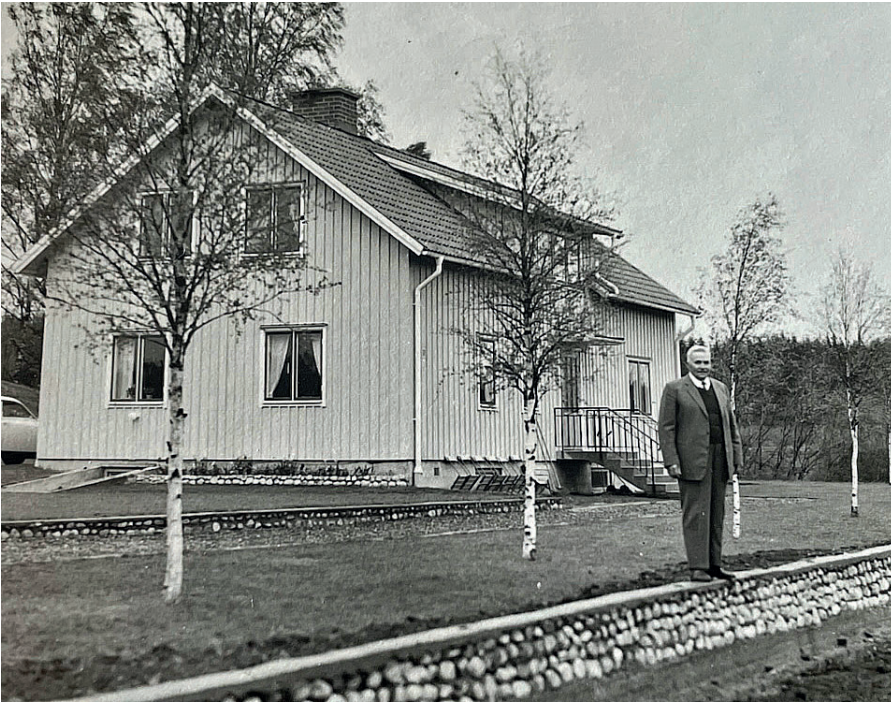
Ny aktieförvaltare

Vid Hyttelagets årsstämma den 4 juni omvaldes Margareta Gustafsson som hyttfogde och Anders Ericsson som sekreterare.

Aron Åby Hedenius, invaldes i höstet som ersättare för Carl-Eric Persson och har därmed också övertagit Carl-Erics uppgift som aktieförvaltare.

Den nya vattenrännan kan eventuellt komma till användning redan den 6 juli. Kanske kommer 100 små orangea bollar forsa fram i den. Byns föreningar planerar en gemensam Löadag, med diverse aktiviteter, bland annat ett bollrace i rännan och ån. *Läs mer på sista sidan.*

Historien om Björknäs

När Karl-Erik Perssons son Erik tog över familjehemmanet på Hytt-näs 1963 så beslutade sig Karl-Erik för att bygga något eget. Han rev ett hus i Stråssa och av det spillvirke som blev över byggde han ett nytt trevåningshus i Löa. Karl-Erik valde att bosätta sig på mittenvåningen medan han hyrde ut över- och undervåningen.

Av historien att döma var Karl-Erik en väldigt arbetsam man, som var förtjust i både bräddor och sten. När huset var färdigbyggt satte han i stället i gång med att mura och varje morgon 03.30 satte han i gång tombolan inför dagens murning.

Han bar med hjälp av 2 hinkar all sten han behövde ända från ån. Och som

Karl-Erik måste ha burit! Den som någon gång besökt Björknäs kan vittna om att det inte finns värst många utrymmen där det inte murats på.

Pool blev husgrund

Men historien om Björknäs tar inte slut här, Karl-Erik var också omåttligt förtjust i att bada. Han beslutade sig därför att bygga en swimmingpool på gården. Efter att han murat grunden till poolen blev han dock tveksam till bygget då han hyrde ut till en barnfamilj på övervåningen. Och även om han var känd som en bestämd man och hans humör gick under begreppet "Karlpershumöret" så var han även empatiskt lagd och ville inte riskera att dränka något barn på grund av sitt byggande. Så vad skulle han nu göra med sin gjutna grund?

Lasse Elvenäs lät måla om Björknäs 1986. Nu är Cassandra och Henrik på gång med att ge huset en ny panel och återta den ursprungliga ljusa färgen.

Jo han började bygga ännu ett hus. Eller t o m två. Det mindre bostadshuset närmare ån och bakom det förstbyggda. Dessutom ett förrådshus med murade trappor till och där Karl-Erik tydligen tänkt sig någon slags inomhuspool.

Barnbarnen tog över

Tyvärn blev det nya huset aldrig färdigbyggt då Karl-Erik dramatiskt föll ihop och dog på självaste julafton 1974, 86 år gammal. Han hade dock en önskan om att barnbarnen Totto och Lasse skulle få köpa gården den dagen det var dags för det. Och så blev det. Vid 13 respektive 11 år blev pojkbarna husägare och fick då även ta över arbetet med att bygga klart det halvfärdiga huset.

Husen har sedan dess fortsatt att hyras ut och många är nog de män från byn som haft sin första lägenhet i källarvåningen, vilken gick under smeknamnet "bunkern" säkerligen av den anledningen att Karl-Erik inte var snål med murbruket där heller.

Nästa kapitel i historien

När sedan Totto tog över föräldrahemmet blev Lasse ensam ägare till Björknäs och har så varit fram tills idag då hans dotter Cassandra och sambon Henrik köpt gården. De har nu byggt om huset till ett stort enfamiljshus och huset kommer gå från dagens röda till dess ljusa ursprungliga färg. De har förutom hunden Jax även dottern Lykke. Och i november utökas familjen ytterligare då en ny liten fjärde generationen Elvenäsare väntas flytta in på Björknäs.

På måndagarna är pensionärerna i slag
Det var illa nära! Äsch! Näää! En sjua igen! Men va' före fråga om! Jaaa! Två spik idag! Hurra!

Det låter lite speciellt vid Löa bro på måndagseftermiddagarna. Det är just där minigolfbanan ligger och på måndagarna är pensionärerna där. Vi ska inte påstå att pensionärer låter säregnet på något sätt. Men de som någon gång varit med och spelat minigolf känner nog igen det utrop som av och till kommer från spelarna. Av irritation, ilska, förargelse eller glädje!

Det är PRO- och SPF-pensionärer från Löa, Kopparberg, Storå, Vasselhyttan och Guldsmidshyttan som hanterar klubborna. Och hur de än låter så är det uppenbart att alla har mycket trevlig.

– Det här är veckans höjdpunkt. – Jag längtar efter måndagseftermiddagarna.

– Vi har så roligt! – Alla är så trevliga och vi har alltid så fint väder!

Säsongen började i mitten av maj och när Löa-Bladet hälsade på låt det som om de flesta tänker hålla på till september eller oktober. Det började för 10-12 år sedan när Löa Sportklubb tog över den golfbana som stått vid Ölsjöbadet i Ramsberg.

Det är väl inte precis golfprofsen som samlas. Inga stortävlingar med häftiga priser. De som har lust samlas en stund, puttar bollar genom hyttan och skolan, in i mun på den knäliggande kon och rakt igenom skördetröskan. Efter tolv avklarade banor samlas man runt de medhavda kaffekorgarna. En trevlig eftermiddag.

Från och med Nationaldagen håller golfbanan och glasskiosken öppen kl 12-18 och bemannas av sommarjobbande skolungdomar och därmed finns det möjlighet för alla att tävla med sig själv eller varandra i denna ädla sport.

Byggnadspris för Svartbergstorpet

ETT EGET HUS VILLE DE GÄRNA HA. Men det var inget av de objekt som de var runt och kollade på som fastnade. Så Rebecca Ahlberg och Tomas Eriksson bestämde sig för att bygga eget istället. När det nu så praktiskt fanns en tomt i släktens ägo fick det bli Svartbergstorpet. Det nya huset ser inte precis ut som ett torp, men byggnaden har ändå mycket gemensamt med ett gammalt torpställe. Just så som Rebecca och Tomas ville ha det.

MILJÖN HAR STÅTT I CENTRUM för deras tänkande. Återbruk, ingen plast, inga moderna ventilations- eller uppvärmningsanläggningar. Det går lika bra att få in luft i huset genom en enkel ventilationsglugg i väggen. Vedspis och kachelugn ger mysiga stunder vid brasan och gör det möjligt att hålla värmen i

huset även om elen skulle lägga av. Tidningspapper som isolering och grunden uppbyggd av lera sand och vatten. Såsom man gjorde förr.

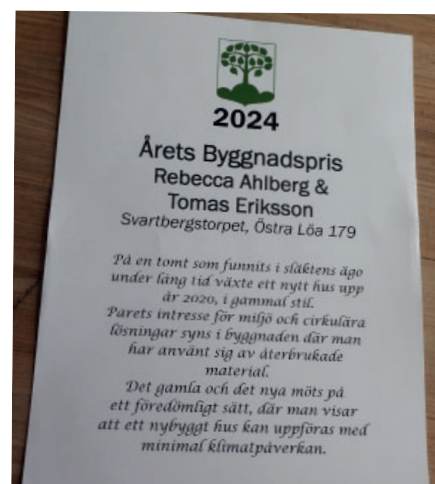
Stort och luftigt inomhus med snygga och praktiska möbler, som huvudsakligen köpts på loppis. Några IKEA-möbler kommer inte över trösklarna här!

REBECCA ÄR INTE ARKITEKT, men gjorde ändå ritningarna till huset. Tomas är helt praktiskt snickare med egen byggfirma, så han fick förstås ta på sig byggandet. Far och svärfar fick hjälpa till någon gång om tunga saker behövde lyftas. Grunden började byggas i april 2020 och till midsommar 2021 kunde de flytta in.

Det är lätt att förstå att de är nöjda över sitt hus och mer planer finns förstås. En del av den stora altanen blir kanske inglasad, så att man kan sitta där och ta vara på kvällssolen. Något garage blir det inte på en sådan här gammal jordbrukstomt, men väl en lada, där Tomas kan ställa undan sin byggbuss och även fixa en riktig snickeriverkstad.

STOR FÖRVÅNING DRABBADE paret på Nationaldagen idag. Mamma Vivi hade lockat med middag och en spelkväll hos brorsan i Lindesberg. Det var kallt och blåsigt i Oscarsparken och Rebecca och Tomas tyckte man kunde strunta i en del

av flaggviftningarna och talen och gå in. Men de övriga höll emot och anledningen till det skulle strax visa sig. Det var dags att dela ut Lindesbergs kommuns stipendier och Rebecca Ahlberg och Tomas Eriksson blev uppropade för att komma fram och hämta byggnadspriset!

Barnen heter Manne och Vide

Moa Dam och Henrik Dahlén har börjat att flytta in och Towe ska förstås också bo där. Men hon var inte hemma när Löa-Bladet hälsade på och hon vill inte gärna vara med på bild. Då slipper hon väl det då. Bara hon fortsätter att göra de där goda smörgåstårterna på Perssons Magasin.

Det flyttlasset går inte långt

Henrik Dahlén och Towe Dam har i flera år hyrt en av lägenheterna i Löbos parhus ovanför skolan. Nu är det dags för flytt men lasset går inte långt. Det nya boendet ligger knappt hundra meter upp i backen så det behövs ingen lastbil för flytten.

Henrik, Towe och Toves dotter Moa flyttar nu in i Kjell och Janet Roths tidigare hus. Kjell byggde själv huset 1979 och har, enligt Henrik, verkligen tagit väl hand om huset under åren. Roths flyttar nu till Lindesberg.

Henrik och Towe visste inte att försäljningen var på gång utan upptäckte annonsen på nätet och blev genast intresserade. Henrik menar att nu känns det som att flytta till Löa på riktigt, även om han är väletablerade i byn sedan flera år.

Karate, samodling ...

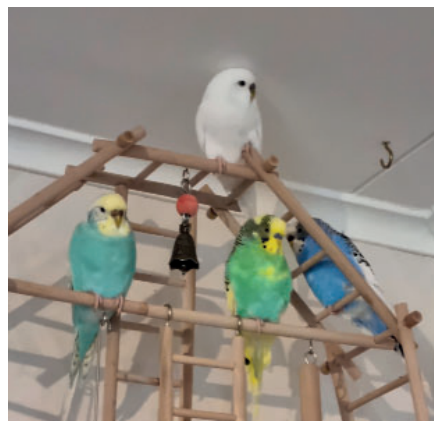
Henrik, som till vardags jobbar med processkemi för metallindustrin på företaget Quaker Houghton, engagerar sig gärna i byn på fritiden. Han sitter som sekreterare i Bygdegårdsföreningen och är sedan flera år en del av Samodlingen på Gröna Änäs, hela familjen tränar dessutom karate i bygdegården under sportklubbens regi.

Towe engagerar sig helst i olika former av hantverk. Hon syr och tillverkar olika saker som hon gärna säljer i olika sammanhang. Just nu kan man se mycket av

hennes hantverk på Perssons magasin där hon också jobbar under sommaren.

och undulater

Med på flytten är också familjens fyra undulater. Fåglarna ska få en voljär i trädgården vid det nya huset, då kan de få vara både ute och inne. Är man uppmärksam så kommer man att kunna se voljären när man går förbi. När de flyttat in är nästa steg att dra in fiber i huset och göra odlingsbäddar i trädgården. Henrik återkommer till Samodlingen. Det är en bra mötesplats, där man odlar och umgås tillsammans. Är man intresserad så är det bara att höra av sig och gå med i Samodlingen, säger Henrik. Löabladet önskar familjen lycka till med flytten.

Även denna kvartett får snart ett nytt hem

Skola i sjön

Det blir simskola som vanligt vid Norrsjön med start 24 juni. Molly Dam (070 217 11 88) och Julia Ringvall (076 297 80 05) ska se till att barnen plaskar och leker, lär sig simma och kanske tar något simmärke.

Inskrivning måndagen den 24 juni kl 10. Simskolan är sedan öppen måndag - fredag t.o.m. 12 juli.

Löiaden

Som vanligt får vi bestämt skriva också om Löiaden som Löa Sportklubb anordnar för 23:dje året, lördagen den 24 augusti. Alla i åldrarna 3-100 år är hjärtligt välkomna att anmäla sig från kl 12, så drar fempampen i gång kl 13.00 på idrottsplatsen. Ordinarie grenar är fotboll (straffar), spjutkastning, 60 m löpning, längdhopp och kula.

Mjukgrenar för 40 +are eller dem med annat handikapp är pilkastning, golfputtar, fotboll (straffar), hästkokastning och sportspegeln (bollkastning).

Vandringspokalen fick 11-åriga Otto Ramnelius behålla förra året efter tre segerinteckningar i den. Första gången på alla år som någon fått så många inteckningar på den. En ny pokal finns att kämpa om från och med i år.

Familjeunderhållning, prisutdelning, premiering av ledare står också på programmet. Däremot ingenting om dragkamp mellan Östra och Västra Löa, som avslutade Löiaden de första åren.

– Det blev för många brutna tår och skadade knän bland de ivriga dragarna, berättar Ulf Lager, så den kampen fick upphöra.

LÖADAGEN

Den 6 juli 2024 ordnar föreningarna i Löa en gemensam LÖADAG. Eftersom Hyttans Hemligheter tar paus i år är tanken att vi istället ordnar diverse aktiviteter för stora och små i och omkring hyttan och ner till minigolfen och glasskiosken. Här ska hela familjen kunna ha trevligt tillsammans. Hyttelaget fixar korb och pannkaka i hyttkaféet och ordnar guidning för barn i hyttan. Fiskevårdsföreningen fixar bollrace med trevliga priser. Något laxfiske i kvarndammen kan det tyvärr inte bli, eftersom isläpp av lax numera anses kunna förstöra förutsättningarna för den öring som finns naturligt där.

Hembygdsföreningen lockar med tipspromenader och utställning av gamla foton och kartor. Skolan kommer att ha öppet hus och kanske plocka fram en del gamla skolkort, vilket ju alltid brukar vara roligt att titta på. Sportklubben håller Anders Arena öppen och ser till att det finns enkla idrotter och lekar att ägna sig åt på idrottsplatsen. Tipspromenaderna utgår från biljettförsäljningen i tredje koluhsen.

Programmet är inte helt spikat ännu. Håll koll på Löabloggen. På Dalvik kan du redan nu satsa på vinnande nummer i bollracet. LÖADAGEN börjar klockan 10 och avslutas efter målgång och vinstudelning i bollracet som börjar kl 14.30. De intäkter föreningarna får in från korb, bollar, minigolf, glass mm kommer att oförkortat gå till skolan, som för närvarande behöver extra ekonomiskt stöd.

Fortsatta trevligheter blir det för dem som vill komma till idrottsplatsen för gemensam grillmiddag klockan 18. Bygdegårdsföreningen ordnar med stolar, bord, grillar och ev. partytält. (På grund av brandrisken får grillar inte ställas vid hyttan.) Mat och dryck får var och en ta med sig själv.

Bergslagens spektakelteater slår till igen

De som vill skratta i augusti har någonting att se fram emot! Då är det dags för Bergslagens Spektakelteater igen. Denna gång i Danshytta, nordväst om Guldsmedshyttan.

Miraklet i Danshyttan är en spännande musikedramatisk föreställning som tar dig med på en resa genom historien och folketro från den gamla bruksorten Danshyttan. I den nybyggda amfiteatern vid den historiska Sinderstalpen, där järnmalmsstycken en gång kastades, återupplivas legender och berättelser om människor och väsen som en gång befolkade dessa marker. Danshyttegubben, Rackarpaltarna, Tomten, näcken och Vattflyna gestaltar scenen till en atmosfär av mystik och fascination. Löabor kommer säkert att känna igen Lasse Larsson och Rolf Elmström bland dessa figurer.

Bergslagens Loppishelg

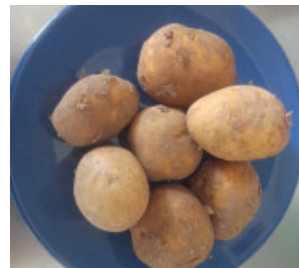
Återanvänd! Släng ingenting! Det är väl sådana uppmaningar som alltfler tagit åt sig numera och därmed blir också Loppmarknaderna fler och fler. Att sälja - och köpa! - begagnade kläder, skor, leksaker och prylar av allehanda slag är en jättebra idé. Så blev det också knökat av folk i Löa förra året under Bergslagens Loppishelg. Och vi kan säkert räkna med en hel del folk i byn i år också 13-14 juli.

Bygdegårdsföreningen hyr ut bord på dansbanan till låga försäljare kl 10 - 16. Perssons Magasin håller öppet samma tid den helgen och på logen vid Gröna Ånäs kan man också göra fynd då. Loppis Östannor håller öppet samma tid både helgen 6-7 juli och 13-14 juli.

Varför det heter Loppmarknad är inte helt klarlagt. Loppa är ju inte precis något gosdjur. Begreppet ska ha funnits redan i slutet av 1800-talet. Möbler och kläder som såldes då kan ha varit fulla av löss? Löa-Bladet tors lova att så inte är fallet med sådant som säljs i Löa i år.

Medan vi googlade på loppa hamnade vi plötsligt på en dikt av Bo Setterlind. En förunderlig dikt, som heter just Loppmarknad. Den har ingenting att göra vare sig med Bergslagen eller Löa, men det är svårt att låta bli att ta med den i Löa-Bladet ändå, när vi nu skriver om loppmarknad.

Om det går att få tag i reservöron, uppstoppade supmagar, kattpip, tomatblod, bacillskräck eller en flygplanstärta här i mitten av juli är väl osäkert. Om potatisen är kristen är också svårt att veta, men den kan ju vara god ändå.

LOPPMARKNAD Bo Setterlind (1923-91)

Dollar, dollar, dollar,
dull, dull, dull.
Priser, som variera,
glittra likt kristall.
Vid en disk på gatan
kan man köpa allt,
från skära lakan
till broscher av salt.

Här var det luftkonditionerad luft, reservöron, pressad råttsaft, rökta indianskallar, uppstoppade supmagar, bilblommor, kattpip, mekaniska orglar, oljeslott, tomatblod, gammal glass, negerögon, bacillskräck, hemlagad mat, begagnade böcker, mumier, fågelblixtar, stenbyxor, vänlighet på flaskor, annonstyfus, kokt bil, råa rån, tatuerade hus, amerikanska snöplogar, pliktpaket, bränt höns, flygplanstärta, saltad rök, kristen potatis och en korg med pistol. Mina damer och herrar!

Mer kända dikter av Setterlind är Du är den ende (insjungen av Lill Lindfors) och Döden tänkte jag mig så.